

Bokslutskommuniké preliminärt bokslut 2023

Örebro kommun

Beslutas av Kommunstyrelsen, den 6 februari 2024

Innehåll

Förslag till beslut	3
Preliminärt resultat	4
Kommunfullmäktiges finansiella mål	4
Ekonomiskt resultat	4
Balanskravsresultat.....	11
Finansiella rapporter.....	13
Resultaträkning.....	13
Balansräkning	14
Driftredovisning	15
Investeringsredovisning	16
Ekonomiskt resultat i kommunens verksamheter	17
Ekonomiskt resultat i Kommunfullmäktige	17
Ekonomiskt resultat inom nämnderna.....	17
Taxefinansierad verksamhet, VA och avfall.....	19
Kommunstyrelsens utrymme	19
Finansiering	19

Förslag till beslut

Bokslutskommunikén är en preliminär rapport av årets ekonomiska utfall. Årsredovisningen som är en uppföljning av kommunens övergripande strategier med budget för 2023 (ÖSB) är under produktion och presenteras i kommunstyrelsen i slutet av mars och i Kommunfullmäktige i april.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till Kommunstyrelsen

1. Bokslutskommunikén för 2023 godkänns.

Preliminärt resultat

Kommunfullmäktiges finansiella mål

Örebro kommun har i enlighet med Kommunallagen angett mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning och som säkrar kommunens finansiella ställning för kommande generationer. De finansiella målen omfattar begränsningar för hur mycket den löpande verksamheten får kosta och den samlade nivån för nya investeringar och underhåll av redan befintliga tillgångar. Kommunens resultat ska säkerställa en fortsatt hög grad av självfinansiering av investeringarna och begränsa behovet av upplåning.

Årets resultat i kommunen uppgår till 570 mnkr. Verksamhetens resultat landar på 91 mnkr vilket motsvarar 0,9 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag (6,0 procent 2022). Det finansiella målet på 1 procent uppnås därmed inte. Den genomsnittliga andelen för perioden 2019–2023 ligger på 3,0 procent.

Självfinansieringsgraden för årets skattefinansierade investeringar i kommunen uppgår till 164 procent, vilket innebär att målet på minst 100 procent uppnås. Att självfinansieringsgraden är hög förklaras främst utifrån att genomförandegraden är låg och enbart uppgår till 64 procent, samt att kommunens resultat blev bättre än vad som budgeterats.

Målet för koncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet kan inte redovisas i nuläget då de kommunala bolagen ännu inte har levererat uppgifter om sina investeringsnivåer, målet redovisas i årsredovisningen. Målet kommer med all sannolikhet att uppnås med tanke på ökade skatteintäkter och generella statsbidrag och lägre utfall för kommunens investeringar än vad som budgeterats.

Soliditeten uppgår till 56,9 procent (56,9 procent 2022) och överstiger det finansiella målet på 50 procent som därmed uppnås. Soliditeten är oförändrad jämfört med föregående år. Balansomslutningen exklusive internbank har ökat med 921 mnkr under året (497 mnkr i förändring 2022) medan det egna kapitalet justerat för ansvarsförbindelsen för pensioner har ökat 524 mnkr (397 mnkr i förändring 2022).

Kommunfullmäktiges finansiella mål	Prognos måluppfyllelse
Verksamhetens resultat ska uppgå till minst 1,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. (Verksamhetens resultat = Resultat före finansnetto)	0,9 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. - Målet ej uppfyllt
Kommunens egna investeringar i skattefinansierad verksamhet ska ha en självfinansieringsgrad på minst 100 procent.	164 procent. - Målet uppfyllt
Koncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet, exklusive exploateringsinvesteringar, ska uppgå till max 14 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.	xx procent av skatter och generella statsbidrag - Målet följs upp i årsredovisningen, ej klart
Kommunens soliditet ska uppgå till minst 50 procent, inklusive pensionsförpliktelser men exklusive internbankens påverkan.	56,9 procent. - Målet uppfyllt

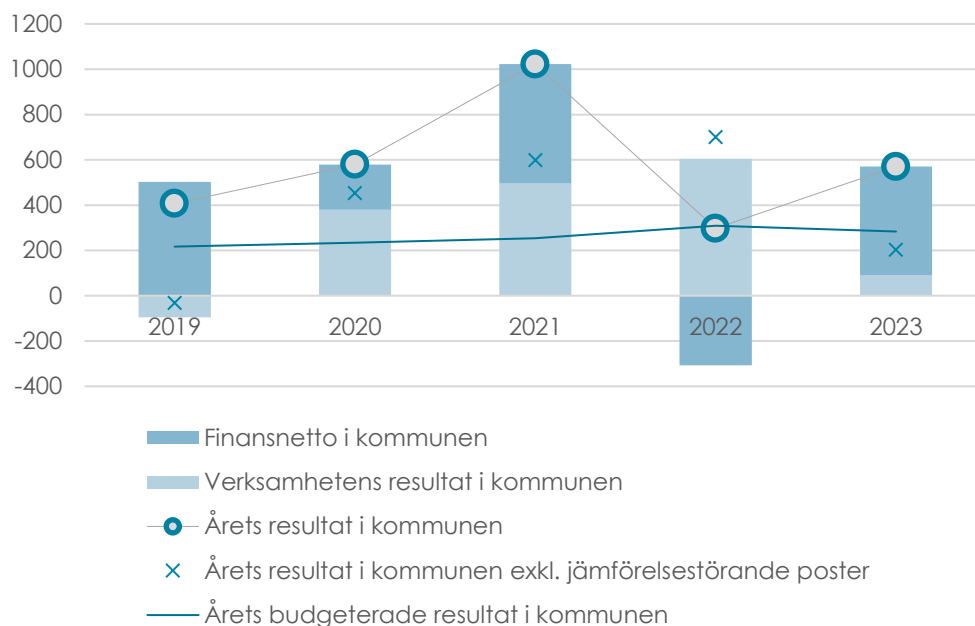
Ekonomiskt resultat

Årets resultat

Årets resultat uppgår till 570 mnkr (297 mnkr 2022), vilket är 286 mnkr högre än budgeterat. -13 mnkr av budgetavvikelsen återfinns inom verksamhetens resultat där årets skatteintäkter och generella statsbidrag är högre än budgeterat. Den löpande verksamheten i nämnderna och kommundemensamma verksamheter inkl. avskrivningar visar samlat en negativ budgetavvikelse. Stora delar av resultatet återfinns inom finansverksamheten, som redovisar en positiv budgetavvikelse på 299 mnkr.

När vinster vid försäljning av tillgångar samt realiserade och orealiserade värdeförändringar inom finansiella tillgångar avräknats i resultatet, s.k. jämförelsestörande poster blir resultatet 203 mnkr (701 mnkr 2022). Av årets resultat utgör verksamhetens resultat 91 mnkr och finansnettot 479 mnkr.

Diagram: Årets resultat i kommunen, belopp i miljoner kronor

Verksamhetens resultat

Verksamhetens resultat är en del av årets resultat och består av verksamhetens nettokostnader samt skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag. Det är verksamhetens resultat som är grunden för det finansiella resultatmålet.

Tabell: Verksamhetens resultat i kommunen, belopp i miljoner kronor

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	2 597	2 583	2 714	2 785	-71
Verksamhetens kostnader	-11 481	-11 872	-13 008	-12 845	-163
Avskrivningar och nedskrivningar	-288	-261	-274	-311	37
Verksamhetens nettokostnader	-9 171	-9 550	-10 568	-10 371	-197
Skatteintäkter	7 484	7 972	8 379	8 208	171
Generella statsbidrag och utjämning	2 183	2 183	2 279	2 267	13
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	9 667	10 155	1 659	10 475	184
Verksamhetens resultat	495	605	91	104	-13

Verksamhetens nettokostnad

Verksamhetens nettokostnader uppgår till 10 568 mnkr vilket är en ökning från föregående år med 1 018 mnkr eller 10,7 procent. Budgeterad nettokostnadsökning var 8,6 procent. Under året har det varit dels ett generellt effektiviseringsuppdrag på 93 mnkr utlagt på nämnderna som senare kompletterades med ett riktat effektiviseringsuppdrag på totalt 18 mnkr. Flera nämnder har behövt lägga ut egna effektiviseringsuppdrag i verksamheten för att klara eller närma sig en ekonomi i balans. Efter en gynnsam skatteprognos i februari reviderades budgeten för skatteintäkter upp och i juni utökades utrymmet för verksamheten med 80 mnkr som till viss del nyttjades för att täcka kompensationen till nämnderna för det högre utfallet av årets lönerrevision.

Verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar visar samlat en budgetavvikelse på -197 mnkr. (222 mnkr 2022). Varav nämnderna sammantaget visar en budgetavvikelse på -201 mnkr, taxefinansierad verksamhet knappt -13 mnkr och Kommunstyrelsens utrymme, Finansiering och avskrivningar tillsammans visar en budgetavvikelse på 17 mnkr.

Verksamhetens intäkter har ökat med 5,1 procent jämfört med en minskning med 0,5 procent föregående år. Jämför vi intäkter med föregående år kan vi se en liten ökning när det gäller taxor och avgifter medan försäljningsintäkter och riktade bidrag för flyktingar ligger på ungefär samma nivå och övriga riktade bidrag ligger något lägre än föregående år. Under året

har kommunen likt föregående år fått kostnadsersättning från Migrationsverket för att bosätta massflyktingar från Ukraina, kommunen erhöll även ett elstöd på drygt 2 mnkr. Det har inte gått ut några kostnadsersättningar från staten maa av effekter av sjukdomen Covid-19. Intäkterna för försäljning av mark inom exploateringsfastigheterna uppnår inte till budgeterade nivåer.

Verksamhetens kostnader har ökat med 9,6 procent jämfört med en ökning på 3,4 procent föregående år. Den i särklass största förändringen mellan åren är ökade pensionskostnader. Inför året aviserades ett nytt pensionsavtal för kommuner och regioner från 2023 men även kostnader för värdesäkring av pensionerna orsakade av en högre inflation. I budgeten för året var totalt 172 mnkr mer än föregående år medtaget men förändringen blev 251 mnkr. Effekten av det nya avtalet utgör ca 131 mnkr. Personalkostnaderna exklusive pensioner har ökat med ca 6,4 procent. En förklaring är årets lönerrevision men även kostnader för övertid samt fortsatt höga sjuklönekostnader. Flera verksamheter har fått känna av en kraftigt förändrad prisutveckling även i år. Kostverksamheten har haft fortsatt höga livsmedelspriser och transportkostnader. Kostnader för kommunens lokaler har ökat, vilket bla förklaras en hög indexering av hyrorna som är knutna till Konsumentprisindex (KPI). En annan förklaring är om- och tillbyggnader i vård- och omsorgsboenden, nya verksamhetslokaler för Teknik- och service samt ombyggnation av administrativa lokaler, NOD-projektet. Köp av vård inom socialtjänsten har ökat kraftigt. Kostnaden för ekonomiskt bistånd ligger kvar på samma låga nivå som föregående år.

Kommunens avskrivningar har ökat med 13 mnkr eller 5,1 procent jämfört med 2022. De senaste årens höga investeringstakt förväntas synas i form av ökade avskrivningskostnader men kommunen har fortfarande stora investeringsutgifter upptagna i pågående arbete i balansräkningen, 881 mnkr, vilket kommer att belasta driftresultatet med årliga avskrivningar under nyttjandeperioden när de aktiveras (tas i drift).

Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag

Kommunens verksamhet finansieras till största delen av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag. Dessa uppgår till 10 659 mnkr vilket är ökning med 504 mnkr jämfört med 2022. Kommunen har budgeterat med en skatteintäktutveckling motsvarande 3,2 procent jämfört med föregående år. Utfallet blev 5,0 procent, en positiv budgetavvikelse på 184 mnkr. En upprevidering av antalet arbetade timmar ligger till grund för den förbättrade skatteintäktsprognozen. Särskilt riktade statsbidrag till vård och omsorg, tillfälligt statsbidrag för stöd Ukraina har klassats som generella statsbidrag, och därmed förstärkt resultatet inom skatter och statsbidrag. Bidragen fördelas ut som intern intäkt till berörda verksamheter och förstärker resultaten i nämnderna.

Finansiella intäkter och kostnader

Tabell: Finansnetto i kommunen, belopp i miljoner kronor

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Budget avvikelse
Finansiella intäkter	688	439	1 377	1 053	324
Finansiella kostnader	-161	-746	-898	-873	-25
Finansnetto	527	-307	479	180	299
varav utdelning Örebro Rådhus AB	47	30	33	65	-32
varav kapitalförvaltning	169	113	168	146	22
varav realiserade vinster och förluster inom kapitalförvaltningen	280	-478	302	0	302
varav övrigt	31	28	-24	-31	7
Finansnetto exkl. realiserade vinster och förluster inom kapitalförvaltningen	247	171	178	180	-22

Kommunens nettointäkter från finansverksamheten uppgår till 479 mnkr vilket är 299 mnkr högre än budget. Avvikelsen beror främst på realiserade vinster inom kapitalförvaltningen som uppgår till 302 mnkr. 2023 blev till slut ett bra börsår efter skakig inledning på året som avslutades med kraftigt uppgång under november och december. Börsindex för svenska aktier

steg med 19 procent under året och globalt börsindex i svenska kronor steg med 20 procent. Samtidigt som det även var ett bra år för avkastningen på räntemarknaden där index för stats-, botads och kommunobligationer steg med 6 procent. Avkastningen i kommunens långfristiga kapitalförvaltning uppgick till 10 procent vilket ska jämföras med en budgeterad avkastning på 3,5 procent. Exklusive orealiserade vinster uppgår finansnettot till 178 mnkr vilket är 2 mnkr högre än budgeterat. Utdelningen från Örebro Rådhus AB är 32 mnkr lägre än budgeterat samtidigt som ränteintäkterna 25 mnkr högre än budget. I resultatet ingår även 0,5 mnkr i efterutdelning på kommunens fordran i GOTA AB:s konkurs samt 3 mnkr i reavinst avseende försäljning av bostadsrätter som inte budgeterats.

Budgetföljsamhet

Budgetföljsamhet mäter hur väl den ekonomiska styrningen fungerar mot givna förutsättningar i budgeten. En god budgetföljsamhet är en förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed en god ekonomisk hushållning.

Tabell: Driftredovisning, budgetföljsamhet, belopp i miljoner kronor

Nämnd	Bokslut 2023			Budget 2023	Budgetavvikelse 2023	Justerad budgetavvikelse*	Budgetföljsamhet**
	Kostnader	Intäkter	Netto				
Kommunfullmäktige	-17,6	0,0	-17,6	-17,2	-0,3	-0,3	-1,9%
Förskolenämnden	-1 322,3	151,5	-1 170,8	-1 171,2	0,5	4,4	0,0%
Grundskolenämnden	-2 790,4	316,8	-2 473,7	-2 475,8	2,2	8,6	0,1%
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	-1 872,0	688,3	-1 183,8	-1 277,2	93,4	100,6	5,0%
Funktionsstödsnämnden	-1 351,6	82,1	-1 269,5	-1 183,8	-85,7	-85,7	-6,3%
Socialnämnden	-801,6	48,0	-753,7	-654,2	-99,4	-99,4	-12,4%
Vård- och omsorgsnämnden	-2 323,7	322,7	-2 001,0	-1 923,7	-77,3	-72,7	-3,3%
Överförmyndarnämnden	-30,4	10,0	-20,5	-19,9	-0,6	-0,6	-1,8%
Bygg- och miljönämnden	-79,1	50,6	-28,6	-26,0	-2,6	-2,6	-3,2%
Kultur- och fritidsnämnden	-481,3	81,1	-400,2	-402,7	2,5	2,5	0,5%
Teknik- och servicenämnden	-778,1	527,3	-250,8	-231,9	-18,9	-18,9	-2,4%
Markplanering- och exploateringsnämnden	-305,4	205,8	-99,6	-98,8	-0,8	-0,8	-0,3%
Valnämnden	-0,5	0,0	-0,5	-0,2	-0,3	-0,3	-65,9%
Kommunstyrelsen	-2 555,3	1 698,6	-856,7	-842,4	-14,3	-3,6	-0,6%
Summa nämnder	-14 691,9	4 182,7	-10 509,2	-10 307,8	-201,4	-168,4	-1,4%
Tekniska nämnden, taxefinansierade verksamheter	-493,4	480,5	-12,9	0,0	-12,9	0,0	-2,6%
Utrymme för kommunstyrelsen	0,0	0,0	0,0	-110,6	110,6	110,6	
Kommunstyrelsen, finansiering	121,5	123,9	245,5	375,7	-130,2	-130,2	107,1%
Driftbudget totalt	-15 081,3	4 787,2	-10 294,1	-10 060,0	-234,2	-188,4	-1,6%
Avgår interna poster	2 073,4	-2 073,4					
Verksamhetens kostnader och intäkter	-13 007,9	2 713,8	-10 294,1	-10 060,0	-234,2	-188,4	-1,8%

* Justerad budgetavvikelse: Den budgetavvikelse nämnden har efter ianspråktagande av eget kapital. t.ex. ianspråktagande av överfört resultat intraprenader, Särskilda satsningar Sociala investeringar med mera, totalt 46 miljoner kronor. ** Budgetföljsamhet förklaras här som nämndens budgetavvikelse i relation till verksamhetens kostnader.

Av kommunens totala budgetavvikelse på 286 mnkr utgör avvikelsen inom verksamhetens nettokostnader exklusive avskrivningar en negativ budgetavvikelse på -234 mnkr (178 mnkr 2022). Den löpande verksamheten inom nämnderna visar en budgetavvikelse med -201 mnkr (45 mnkr 2022). Det motsvarar en avvikelse på 1,4 procent i relation till verksamhetens kostnader (0,5 procent 2022). Justeras budgetavvikelsen för nämnderna från ianspråktagande från eget kapital blir budgetavvikelsen 168 mnkr (54 mnkr 2022). Den löpande verksamhetens budgetföljsamhet bör ligga inom +/- 1 procent. Totalt finansieras insatser för

46 mnkr genom ianspråktagande av markeringar i eget kapital. Dessa belopp är exkluderade i den justerade budgetavvikelsen.

Skatteprognosen i april signalerade en gynnsam utveckling av skatteintäkter och kommunens budget förstärktes med totalt 80 mnkr i juni, varav cirka hälften fördelades till nämnderna för att täcka det högre utfallet av årets lönerrevision. Årets resultat har präglats av en stor osäkerhet kring den höga inflationen och detta speglas delvis på olika sätt vid årets tre uppföljningstillfällen. Samtidigt som löner, hyror och flera priser har stigit så ligger tex. ekonomiskt bistånd kvar på föregående års relativt låga nivå. I tabellen Driftredovisning per nämnd framgår respektive nämnds utfall samt efterföljande kommentarer i avsnittet Ekonomiskt resultat inom nämnderna. I slutet av året har utvecklingen på börsen varit positiv vilket har bidragit till den positiva avvikelsen inom kommunens kapitalförvaltning, finansnetto.

Tabell: Fördelning av budgetavvikelse i kommunens resultat 2023, belopp i miljoner kronor

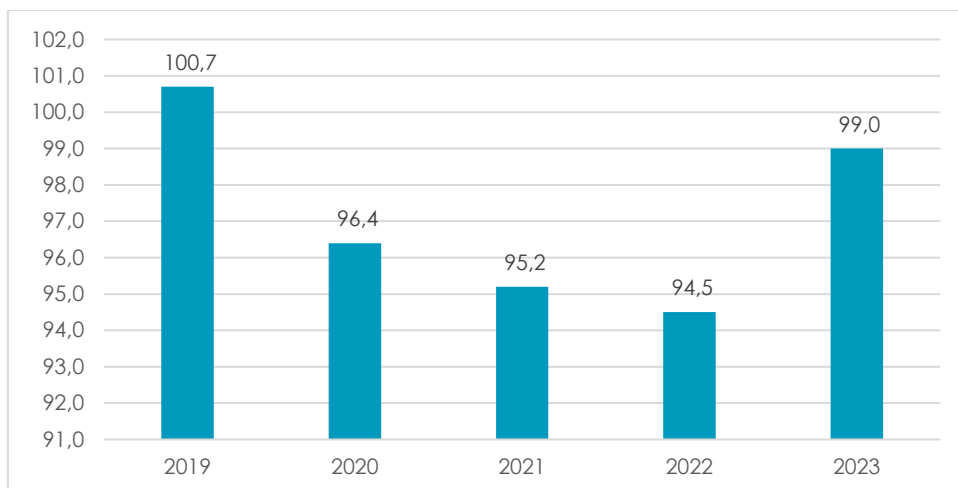
	Prognos april	Prognos augusti	Bokslut december
Årets resultat i kommunen	215	362	570
Budgeterat resultat - överskott	284	284	284
Budgetavvikelse verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivningar	-203	-161	-197
- Kommunfullmäktige	0	0	0
- Nämndernas samlade budgetavvikelse	-169	-160	-201
- Taxefinansierad verksamhet	-14	-13	-13
- Utrymme för kommunstyrelsen, finansiering exkl. tomträtter och exploatering	-45	-2	42
- Tomträttsverksamheten	0	-5	-11
- Exploateringsverksamheten	-6	-26	-50
- Avskrivningar	31	45	37
Budgetavvikelse skatteintäkter och generella statsbidrag	116	142	184
Budgetavvikelse verksamhetens resultat	-87	-19	-13
Budgetavvikelse finansnetto	18	97	299
Total budgetavvikelse kommunens resultat	-69	78	286
varav Satsningars finansiering via ianspråktagande av markeringar i eget kapital (EK)	48	43	46

Långsiktigt hållbar ekonomi

För att bibehålla en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling ska inte verksamhetens nettokostnader öka mer än skatteintäkter och finansnetto tillsammans över tid. Utvecklingen för skatteintäkter och finansnetto ligger i snitt på 5,6 procent (3,4 procent 2022) för de fem senaste åren. Örebro kommun har haft flera år av mycket bra resultat och ligger tack vare det med ett snitt för utvecklingen av verksamhetens nettokostnad på 4,8 procent för motsvarande period (4,0 procent 2022).

Verksamhetens resultat stärks av ökade skatteintäkter men även genom relativt låga kostnader för tex ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder. Det bidrar till att nettokostnaderna för kommunens verksamhet för året inte överstiger skatteintäkter och generella statsbidrag. Nytt pensionsavtal för kommuner och kraftig inflationseffekt på kommunens pensionskostnader bidrar till en högre nettokostnad för kommunen.

Diagram: Verksamhetens nettokostnad som andel av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag, procent

När andelen överstiger 100 procent innebär det att skatteintäkter och generella statsbidrag inte räcker till och resultaten från finansverksamheten är med och bidrar för att finansiera den verksamhet som bedrivs. Nivån på kommunalskatten har legat oförändrad sedan 2016.

Genom att ställa verksamhetens nettokostnader i relation till kommunens skatteintäkter och statsbidrag, ges en bild av hur kommunen finansierat sin verksamhet, den ska visa om det finns en balans mellan intäkter och kostnader. Verksamhetens nettokostnader utgör 99 procent av kommunens skatteintäkter och statsbidrag 2023. Årets resultat ska över tid stärka och värdesäkra kommunens eget kapital. När den löpande driften har finansierats behöver tillräckligt stor andel av skatteintäkter och generella statsbidrag vara kvar för att begränsa behovet av upplåning för att finansiera kommunens investeringsbehov.

Investeringar

Vid bokslut 2023 uppgår utfallet för kommunens investeringar till 821 mnkr vilket innebär att 483 mnkr av total budget inte har nyttjats under året. Utfallet motsvarar en genomförandegrad på 63 procent och är därmed i stor sett på samma nivå som senaste två åren på 64 procent (2022) och 62 procent (2021), men högre än den genomsnittliga genomförandegraden för senaste 5 åren på 58 procent.

Utfallet för de skattefinansierade investeringarna uppgår till 487 mnkr, vilket är 257 mnkr lägre än budget. För de taxefinansierade verksamheterna uppgår utfallet till 334 mnkr, vilket är 226 mnkr lägre än budget. Inklusiva justeringar kommer totalt 417 mnkr i investeringsbudget för kommunens investeringar att begäras överfört till 2024.

Att genomförandegraden är låg beror på flera orsaker, bland annat på kapacitetsbrist internt för att projektleda investeringarna samt att upphandlingar inte genomförs i den takt som planerats för. Kapacitetsbristen kan även kopplas till att runt en tredjedel av årets investeringsbudget överförs från föregående år vilket leder till att verksamheterna ska hantera budget för planerade projekt för innevarande år men även de projekt som inte slutförts enligt tidigare plan.

Tabell: Kommunens investeringar, belopp i miljoner kronor

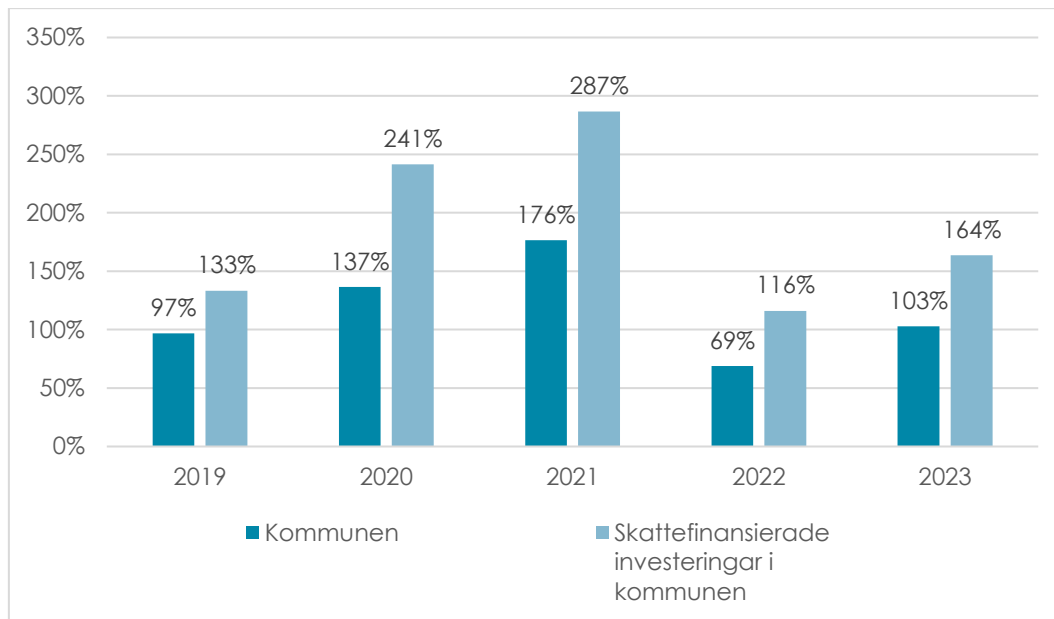
Kommunens investeringar	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023
Skattefinansierad verksamhet	-478	-332	-432	-441	-487	-744	257
varav exploatering	-109	-84	-117	-113	-144	-178	35
Taxefinansierad verksamhet	-205	-287	-310	-370	-334	-560	226
Kommunens investeringar	-683	-619	-742	-811	-821	-1 304	483

För att bibehålla en långsiktig hållbar ekonomi behöver kommunen ha en självfinansieringsgrad på 100 procent för skattefinansierade investeringar. Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med

årets resultat och avskrivningar. Ett värde som överstiger 100 procent innebär att kommunen inte behöver använda överskottslikviditet eller låna till investeringar och att det långsiktiga handlingsutrymme förstärks. Självfinansieringsgraden för kommunens egna investeringar i skattefinansierad verksamhet uppgår för 2023 till 162 procent. Att självfinansieringsgraden är hög beror främst på den låga genomförandegraden samt att årets resultat blev högre än budgeterat vilket innebär möjlighet till ökat investeringsutrymme.

då beräkningen på 162 procent innefattar överförda medel från föregående år. Exkluderas andelen motsvarande överförda medel blir självfinansieringsgraden ännu högre på grund av den låga genomförandegraden. Att årets resultat blev högre än budgeterat bidrar även till den höga självfinansieringsgraden då det innebär möjlighet till ökat investeringsutrymme.

Diagram: Kommunens självfinansieringsgrad investeringar, procent

Tabell: Fördelning av budgetavvikelse i kommunens investeringar 2023, belopp i miljoner kronor

	Prognos april	Prognos augusti	Bokslut december
Kommunens investeringar	166	240,7	482,7
Skattefinansierad verksamhet	17	107,6	256,6
varav exploatering	0	27,4	34,7
Taxefinansierad verksamhet	148	133,1	226,1

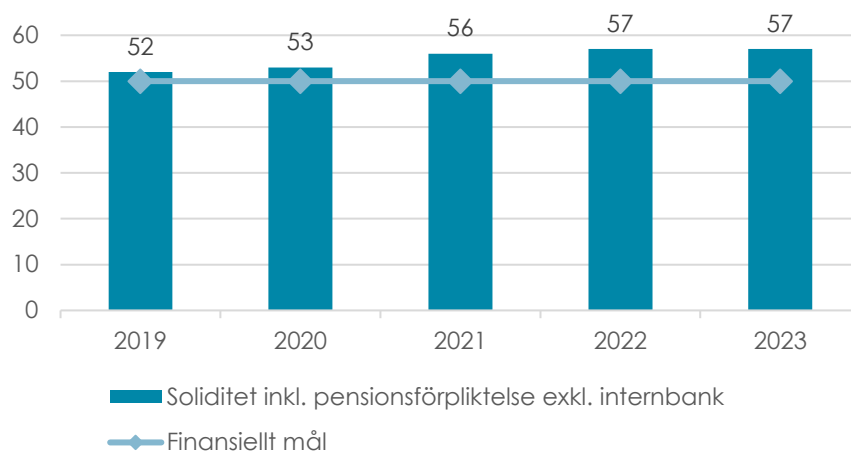
Utfallet för 2023 är 242 mnkr lägre än vad som prognostiserades för 2023 till Delårsrapport med prognos 2, med differens på 149 mnkr för skattefinansierade investeringar och 93 mnkr för taxefinansierade investeringar. Prognossäkerheten behöver förbättras för att exempelvis kunna möjliggöra för eventuell omprioritering av investeringsmedel under året för att öka genomförandegraden. Planeringen inför budget behöver utvecklas för att beslutad budget i högre grad ska motsvara årlig genomförandekapacitet för att nå en högre genomförandegrad och på så vis skapa bättre planeringsförutsättningar.

Soliditet

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med skatteintäkter. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsättning har kommunen. För att få med de pensionsförpliktelser med vidhängande löneskatt som återfinns utanför balansräkningen, används soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser. Det ger en bättre bild av kommunens totala långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den finansiella samordningen i kommunkoncernen via in- och utlåning av långfristiga lån genom kommunens internbank ökar balansomslutningen och

därmed minskas soliditeten. Därför räknas internbankens påverkan på balansräkningen bort vid beräkning av soliditeten.

Diagram: Soliditet inkl. pensionsförpliktelse exkl. internbank, procent

Enligt de finansiella målen ska soliditeten som lägst uppgå till 50,0 procent. Soliditeten uppgår till 56,9 procent vilket är 6,9 procentenheter högre än målet och oförändrad jämfört med föregående år. Det egna kapitalet har genom årets resultat ökat med 570 mnkr. Balansomslutningen har under året ökat med 1 739 mnkr (921 mnkr exklusive internbank). De materiella anläggningstillgångarna har ökat med 549 mnkr genom årets investeringar minus avskrivningar. Omsättningstillgångarna har ökat med 338 mnkr genom ökning av placerade medel. Pensionsförpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse har ökat med 46 mnkr.

Låneskuld och borgen

Kommunens internbank hanterar den externa upplåningen för kommunkoncernen. Kommunens låneskuld uppgår till 18 886 mnkr, en ökning med 881 mnkr jämfört med föregående år. Internbankens låneskuld uppgår till 18 882 mnkr. De koncerninterna lånen uppgår till 18 795 mnkr. Kommunens totalt utnyttjade borgensåtagande inklusive koncerninterna lån till kommunens koncernbolag uppgår till 19 566 mnkr, vilket är en ökning med 871 mnkr sedan årsskiftet. Åtagandet rör i huvudsak bolagen inom kommunkoncernen, 99,8 procent. Örebro kommuns borgensansvar uppgår till 771 mnkr exklusive outnyttjade checkkrediter. Bolagen inom kommunkoncernen står för 95,7 procent av kommunens totala borgensförbindelse.

Balanskravsresultat

Huvudprincipen vid avstämning av balanskravet enligt kommunallagen är att intäkterna ska vara större än kostnaderna och att realisationsvinster inte ska räknas med i intäkterna. Orealiserade förluster 2022 eller realiserade vinster 2023 i värdepapper som uppstått under året ska t.ex. inte ingå i det justerade balanskravsresultatet. Balanskravsresultatet har även justerats för realiserade värdoförändringar från tidigare år som har realiserats under året. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet regleras och återställas under de närmast följande tre åren. Balanskravet omfattar endast kommunen, inte den kommunala koncernen.

Årets resultat, justerat enligt kommunallagens krav uppgår till 302 mnkr, vilket visar att kommunen uppfyller kravet på en ekonomi i balans. För att stärka kommunens handlingsberedskap över en konjunkturcykel kan delar av årets balanskravsresultat reserveras i en resultatutjämningsreserv (RUR). Örebro kommun har reserverat delar av tidigare resultat i RUR (2010–2022), 406 mnkr, vilket efter beslut i kommunfullmäktige kan användas för att täcka ett negativt balanskravsresultat i syfte att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. För 2023 föreslås en ny reservering på 20 mnkr. Efter en reservering på 20 mnkr uppgår årets

balanskravsresultat till 282 mnkr. RUR uppnår därmed den maxnivå på 4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag som fastställts i Riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Det motsvarar 426 mnkr. 2023 är det sista året det är möjligt att reservera delar av uppnådda resultat i RUR. Från 2024 införs i stället möjligheten att reservera delar av uppnådda resultat i en Resultatreserv (RER). Den ska kunna användas för att öka flexibiliteten i användningen av sparade medel. Den ska också kunna användas vid oförutsedda kostnadsökningar eller intäktsbortfall så länge det bidrar till god ekonomisk hushållning. Hur Resultatreserven ska hanteras i Örebro kommun ska regleras i Riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Förslag till revidering tas fram under 2024. Medel från RUR får användas i enlighet med nuvarande regelverk men ska avvecklas senast 2033.

Tabell: Årets resultat i förhållande till balanskravet, belopp i miljoner kronor

	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	407	579	1 022	297	570
reducering av samtliga realisationsvinster	-12	-7	-4	-5	11
justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-	-
justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-	-
realiserade vinster och förluster i värdepapper	-178	11	-280	478	-302
återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper	-74	25	-40	1	22
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	142	608	699	771	302
reservering av medel till resultatutjämningsreserv *	-	-208	-19	-19	-20
användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-	-	-
Årets balanskravsresultat	142	400	680	752	282

Är årets balanskravsresultat negativt ska det återställas inom tre år. * Totalt finns 406 mnkr reserverade i Resultatutjämningsreserven (2010–2022).

Finansiella rapporter

Resultaträkning

Tabell: Resultaträkning för kommunens verksamhet, belopp i miljoner kronor

Belopp i miljoner kronor	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023	Budget avvikelse
Verksamhetens intäkter	2 597,0	2 583,0	2 713,8	2 785,0	-71,2
Verksamhetens kostnader	-11 480,6	-11 872,4	-13 007,9	-12 845,0	-162,9
- varav jämförelsestörande poster	75,4	76,2	30,3	71,0	-40,7
Avskrivningar och nedskrivningar	-287,5	-260,7	-274,0	-311,0	37,0
Verksamhetens nettokostnader	-9 171,1	-9 550,1	-10 568,1	-10 371,0	-197,1
Skatteintäkter	7 483,5	7 971,5	8 379,3	8 208,2	171,1
Generella statsbidrag och utjämning	2 183,0	2 183,1	2 279,5	2 266,8	12,7
Verksamhetens resultat	495,5	604,5	90,7	104,0	-13,2
Finansiella intäkter	687,8	438,6	1 377,3	1 052,8	324,4
Finansiella kostnader	-160,9	-746,0	-898,0	-872,8	-25,2
- varav jämförelsestörande poster	349,0	-479,6	337,1	-	-337,1
Resultat efter finansiella poster	1 022,4	297,1	570,0	284,0	286,1
Extraordinära poster	-	-	-	-	-
Årets resultat	1 022,4	297,1	570,0	284,0	286,1
Finansiering via eget kapital	47,1	27,0	45,8	-	45,8
Resultat inkl. ianspråktaget eget kapital	1 069,5	324,1	615,8	284,0	331,9

Jämförelsestörande poster 2022: I verksamhetens nettokostnader ingår realisationsvinster/-förluster från försäljning av anläggningstillgångar med -3 mnkr och exploateringsresultat med 79 mnkr. I finansnettot ingår realiserade realisationsvinster/-förluster med 0,4 mnkr, orealiserade realisationsvinster/förluster med -478 mnkr samt effekt av ändrad diskonteringsränta på pensionsskulden inkl. löneskatt med -1 mnkr.

Jämförelsestörande poster 2023: I verksamhetens nettokostnader ingår realisationsvinster/-förluster från försäljning av anläggningstillgångar med 9 mnkr och exploateringsresultat med 21 mnkr. I finansnettot ingår realiserade vinster/-förluster med 36 mnkr, orealiserade vinster/-förluster med 302 mnkr, realisationsvinst vid försäljning av bostadsrätter med 3 mnkr samt effekt av ändrad diskonteringsränta på pensionsskulden inkl. löneskatt med -3 mnkr.

Tabell: Jämförelsestörande poster i kommunens resultat 2019–2023, belopp i miljoner kronor

Jämförelsestörande poster	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Jämförelsestörande poster i verksamhetens resultat	72	118	75	76	30
Realisationsvinster/-förluster från försäljning av anläggningstillgångar	5	2	2	-3	9
Exploateringsresultat	67	117	140	79	21
Ändrat livslängdsantagande RIPS* (pensionsskuld)	-	-	-30	-	-
Avskrivning datorer, ny redovisningsprincip, digital arbetsplats resp. elevdatorer	-	-	-36	-	-
Jämförelsestörande poster i finansiella poster	367	9	349	-479	337
Realisationsvinster/-förluster inom finansnettot	191	34	68	0	36
Försäljning av bostadsrätter	-	-	-	-	3
Orealiserade vinster och förluster inom finansnettot	178	-11	280	-478	302
Eftersläpande effekt av sänkt diskonteringsränta på pensioner inkl. löneskatt	-3	-14	1	-1	-3
Summa jämförelsestörande poster i kommunens resultat	439	127	424	-403	367

* SKR:s Riktlinjer för beräkning av pensionsskulden (RIPS)

Balansräkning

Tabell: Balansräkning för kommunens verksamhet, belopp i miljoner kronor

Belopp i miljoner kronor	Kommunen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	25 515,7	26 917,3
Immateriella anläggningstillgångar	1,5	0,6
Materiella anläggningstillgångar	6 597,1	7 146,4
- mark, byggnader och tekniska anläggningar	5 163,8	5 823,0
- pågående nyanläggningar	997,4	881,8
- fordon, maskiner och inventarier	435,9	441,6
Finansiella anläggningstillgångar	18 917,1	19 770,2
Omsättningstillgångar	7 556,7	7 894,2
Förråd m.m.	199,4	211,4
- förråd, lager	8,2	8,2
- exploateringsfastigheter	177,4	190,4
- tomträtter	13,8	12,8
Kortfristiga fordringar	1 542,1	1 541,0
Kortfristiga placeringar	5 307,7	5 787,7
Kassa och bank	507,4	354,2
Summa tillgångar	33 072,3	34 811,6
Eget kapital, avskrivningar och skulder		
Eget kapital	10 942,9	11 513,0
- periodens resultat	297,1	570,0
- resultatutjämningsreserv	406,0	406,0
Övrigt eget kapital	10 239,8	10 536,9
Avsättningar	910,6	1 110,2
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	869,1	1 069,8
Övriga avsättningar	41,5	40,4
Avsättning för uppskjuten skatt	-	-
Skulder	21 218,8	22 188,5
Långfristiga skulder	14 813,1	14 516,1
Kortfristiga skulder	6 405,7	7 672,4
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	33 072,3	34 811,6
Panter och ansvarsförbindelser		
Ansvarsförbindelser		
- pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	2 633,2	2 679,1
- övriga ansvarsförbindelser		
<i>Borgensåtaganden</i>	756,9	Uppgift saknas
<i>Risk, kostnad för batteriavfall</i>	2,0	-
<i>Övrigt</i>	0,7	0,7

Driftredovisning

Tabell: Driftsredovisning per nämnd, belopp i miljoner kronor

	Bokslut 2022			Bokslut 2023			Budget 2023	Budget-avvikelse 2023	Justerad budget-avvikelse*
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto			
Kommunfullmäktige	-15,4	0,0	-15,4	-17,6	0,0	-17,6	-17,2	-0,3	-0,3
Kommunfullmäktige	-11,5	0,0	-11,5	-13,6	0,0	-13,6	-13,3	-0,3	-0,3
Stadsrevisionen	-3,9	-	-3,9	-4,0	0,0	-4,0	-3,9	-0,1	-0,1
Summa kommunfullmäktige	-15,4	0,0	-15,4	-17,6	0,0	-17,6	-17,2	-0,3	-0,3
Förskolenämnden	-911,1	48,3	-862,8	-1 322,3	151,5	-1 170,8	-1 171,2	0,5	4,4
Grundskolenämnden	-1 808,6	328,7	-1 479,9	-2 790,4	316,8	-2 473,7	-2 475,8	2,2	8,6
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	-1 367,3	352,8	-1 014,5	-1 872,0	688,3	-1 183,8	-1 277,2	93,4	100,6
Programnämnd Barn och utbildning	-1 710,0	509,2	-1 200,8	-	-	-	-	-	-
Funktionsstödsnämnden	-913,2	757,0	-156,2	-1 351,6	82,1	-1 269,5	-1 183,8	-85,7	-85,7
Socialnämnden	-681,0	46,4	-634,6	-801,6	48,0	-753,7	-654,2	-99,4	-99,4
Vård- och omsorgsnämnden	-1 683,0	1 263,7	-419,3	-2 323,7	322,7	-2 001,0	-1 923,7	-77,3	-72,7
Överförmyndarnämnden	-28,6	8,1	-20,5	-30,4	10,0	-20,5	-19,9	-0,6	-0,6
Programnämnd Social välfärd	-2 639,8	267,3	-2 372,5	-	-	-	-	-	-
Bygg- och miljönämnden	-92,9	74,4	-18,5	-79,1	50,6	-28,6	-26,0	-2,6	-2,6
Kultur- och fritidsnämnden	-433,1	76,6	-356,4	-481,3	81,1	-400,2	-402,7	2,5	2,5
Teknik- och servicenämnden	-467,7	250,0	-217,7	-778,1	527,3	-250,8	-231,9	-18,9	-18,9
Markplanerings- och exploateringsnämnden	-	-	-	-305,4	205,8	-99,6	-98,8	-0,8	-0,8
Programnämnd Samhällsbyggnad	-438,1	310,6	-127,5	-	-	-	-	-	-
Landsbygdsnämnden	-6,2	-	-6,2	-	-	-	-	-	-
Valnämnden	-9,1	0,7	-8,4	-0,5	0,0	-0,5	-0,2	-0,3	-0,3
Kommunstyrelsen	-2 476,5	1 733,9	-742,6	-2 555,3	1 698,6	-856,7	-842,4	-14,3	-3,6
Kommunledning	-40,2	0,7	-39,5	-36,1	0,6	-35,5	-38,2	2,8	2,8
Kommunledningsförvaltningen	-774,6	297,5	-477,1	-558,0	109,8	-448,2	-464,4	16,2	16,2
Kommungemensamma verksamheter	-1 661,6	1 435,6	-226,0	-1 961,2	1 588,2	-372,9	-339,7	-33,3	-22,5
- Kommunemensamma verksamheter	-309,3	68,7	-240,5	-479,3	93,2	-386,1	-361,0	-25,1	-25,1
- Insatser finansierade via eget kapital	-20,1	2,2	-17,9	-12,0	1,3	-10,7	0,0	-10,7	0,0
- Kommunemensamma statsbidrag	-12,8	41,9	29,2	-12,8	37,8	25,0	19,5	5,5	5,5
- Rörelsefastigheter	-1 319,4	1 322,7	3,3	-1 457,0	1 455,9	-1,1	1,8	-2,9	-2,9
Summa nämnder	-15 666,3	6 027,9	-9 638,4	-14 691,9	4 182,7	-10 509,2	-10 307,8	-201,4	-168,4
Tekniska nämnden, taxefinansierade verksamheter	-435,5	430,8	-4,7	-493,4	480,5	-12,9	0,0	-12,9	0,0
Avfall	-180,1	174,8	-5,4	-202,2	189,4	-12,9	0,0	-12,9	0,0
VA	-255,4	256,0	0,6	-291,1	291,1	0,0	0,0	-	-
Utrymme för kommunstyrelsen	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0	-110,6	110,6	110,6
Kommunstyrelsen, finansiering	236,4	132,8	369,1	121,5	123,9	245,5	375,7	-130,2	-130,2
Personalförsäkring	354,8	-	354,8	482,8	-	482,8	504,4	-21,5	-21,5
Pensionskostnader	-412,6	-	-412,6	-613,0	-	-613,0	-576,6	-36,4	-36,4
Semesterlöneskultsförändring	-6,4	-	-6,4	-29,2	-	-29,2	-20,0	-11,0	-11,0
Kapitalkostnader	337,9	-	337,9	355,5	-	355,5	376,9	-21,4	-21,4
Försäljning av anläggningstillgångar	-	-	-	-	2,8	2,8	-	2,8	2,8
Försäljning av tomträtter	-	18,0	18,0	-	9,0	9,0	20,0	-11,0	-11,0
Försäljning av exploateringsfastigheter	-27,9	88,5	60,6	-57,1	71,9	14,765	71,0	-56,2	-56,2
Exploateringsersättningar, allmän platsmark	-	18,3	18,3	-	6,0	6,033	-	6,0	6,0
Avgifter, ersättningar och intern ränta	-9,4	8,0	-1,4	-17,4	34,1	16,7	-	16,7	16,7
Driftbudget totalt	-15 880,8	6 591,4	-9 289,4	-15 081,3	4 787,2	-10 294,1	-10 060,0	-234,2	-188,4
Avgår interna poster	4 008,4	-4 008,4	-	2 073,4	-2 073,4	-	-	-	-
Verksamhetens kostnader och intäkter	-11 872,4	2 583,0	-9 289,4	-13 007,9	2 713,8	-10 294,1	-10 060,0	-234,2	-188,4

* Justerad budgetavvikelse: Den budgetavvikelse nämnden har efter ianspråktagande av eget kapital. t.ex. ianspråktagande av överfört resultat intraprenader, Särskilda satsningar, Sociala investeringar med mera, totalt 46 miljoner kronor.

Investeringsredovisning

Tabell: Investeringsredovisning per nämnd, belopp i miljoner kronor

	Nettoutgifter bokslut 2022	Nettoutgifter bokslut 2023	Budget ÖSB	Justerad budget	Avvikelse
Förskolenämnden	-2,8	-2,6	-4,9	-4,9	2,3
Grundskolenämnden	-14,9	-10,4	-17,2	-17,2	6,8
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	-8,7	-5,1	-9,1	-9,1	4,1
Socialnämnden	-10,2	-0,9	-1,5	-1,5	0,6
Vård- och omsorgsnämnden	-8,1	-9,4	-8,6	-18,1	8,6
Funktionsstödsnämnden	-0,9	-0,9	-2,3	-2,3	1,4
Markplanerings- och exploateringsnämnden	-225,2	-293,7	-304,6	-399,8	106,1
			-		
- varav exploateringsverksamhet	-113,0	-143,6	161,9	-178,4	34,7
Teknik- och servicenämnden (exkl. VA/Avfall)	-141,3	-135,6	-140,2	-208,6	73,0
Kultur- och Fritidsnämnden	-13,2	-12,1	-12,7	-35,8	23,7
Bygg- och miljönämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen	-15,8	-16,6	-27,3	-46,6	30,0
VA	-324,3	-327,6	-459,0	-541,4	213,8
Avfall	-46,0	-6,5	-8,0	-18,8	12,3
Summa skattefinansierad verksamhet	-441,0	-487,4	-528,4	-744,0	256,6
Summa taxefinansierad verksamhet	-370,3	-334,0	-467,0	-560,2	226,1
Totalt kommunens investeringar	-811,2	-821,4	-995,4	-1 304,2	482,7

Ekonomiskt resultat i kommunens verksamheter

Ekonomiskt resultat i Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige visar en negativ budgetavvikelse på 0,3 mnkr. Avvikelsen förklaras främst av högre kostnader med anledning av ny mandatperiod. Den budgetförstärkning som fullmäktige erhöll för detta första år har inte fullt ut täckt kostnaderna för utbildningsinsatser riktade till framför allt nya förtroendevalda.

Stadsrevisionen

Stadsrevisionen visar en mindre negativ avvikelse på 0,1 mnkr. Ny mandatperiod innebär för Stadsrevisionen att nya ledamöter har tillrätt och utbildningsinsatser har genomförts för Stadsrevisionen. Medel har förts över till kommande år för att möta kostnader för utförda granskningsinsatser som faktureras i efterhand.

Ekonomiskt resultat inom nämnderna

Nedan lämnas en kort beskrivning av nämndernas ekonomiska resultat. Mer information om varje nämnds ekonomi och verksamhet kommer finnas i respektive nämnds delårsrapport, som kan hämtas på orebro.se.

Förskolenämnden

Nämnden visar en positiv budgetavvikelse på 0,5 mnkr. Inom nämnden finns avvikelser där det finns förskolor som har negativa differenser mot budget. De små avvikelserna som påvisas är dels kopplade till svårigheter för förskolorna att ställa om och anpassa sin verksamhet till ett lägre barnantal, ökade kostnader och fler barn med särskilda behov.

Grundskolenämnden

Nämnden visar en positiv budgetavvikelse på 2,2 mnkr. Inom nämnden finns avvikelser med skolor som har negativa differenser mot budget. Det beror bland annat på svårigheter för skolorna att anpassa sig till minskat antal elever samt ökade kostnader.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Nämnden visar en positiv budgetavvikelse på 93 mnkr. Största delen av avvikelsen är hänförlig till utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Att utfallet är lågt beror på att antalet hushåll som är i behov av ekonomiskt bistånd har minskat. Inom verksamhet försörjning finns också bosättningsuppdraget för personer inom ramen för massflyktsdirektivet. Nämnden erhåller statsbidrag för detta uppdrag och utfallet visar att man klarat uppdraget för en mycket lägre kostnad än det erhållna statsbidraget för året. En mindre del av avvikelsen är också hänförlig till tillfälliga vakanser inom flera delar av nämnden.

Funktionsstödsnämnden

Nämnden visar en negativ budgetavvikelse på 86 mnkr. Större delen av den negativa avvikelsen i förhållande till budget återfinns inom det interna utförandet och då främst inom bostad med särskild service, personlig assistans, daglig verksamhet samt barn- och ungdomsverksamheten. Avvikelsen förklaras bl.a. av ökade behov hos de individer som behöver stöd samt att det är svårt att rekrytera.

Socialnämnden

Nämnden visar en negativ budgetavvikelse på 99 mnkr. Den negativa avvikelsen återfinns inom köp av extern vård- och behandling där fler individer per dygn beviljats insats, än vad tilldelad ram täcker kostnaderna för. Avvikelsen är främst hänförlig till komplexa ärenden för konsulentstödda familjehem för barn. Nämndens verksamheter i egen drift exklusive ensamkommande barn och unga redovisar däremot en positiv avvikelse med 6,2 mnkr.

Vård- och omsorgsnämnden

Nämndens visar en negativ budgetavvikelse som uppgår till 77 mnkr. Avvikelsen beror främst på verksamheterna inom intern utförare hemvård och intern utförare vård- och omsorgsboende, kommunal hälso- och sjukvård och färdtjänst som inte har en budget i balans. Verksamheterna har under året påverkats av ökade kostnader kopplat till minskat arbetstidsmätt, natt, för omsorgspersonal, lagen om 11 timmars dygnsvila, heltid som norm och den höga inflationen.

Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden visar en negativ avvikelse mot budget på 2,6 mnkr, vilket i huvudsak beror på lägre intäkter inom bygglovsverksamheten som förklaras av ränte- och konjunkturläget.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämnden visar en positiv budgetavvikelse på 2,5 mnkr. Avvikelsen förklaras främst av tillfälligt lägre hyreskostnader om 1,9 mnkr utifrån investeringar som genomförts vid Karlslunds ridhus, Rosta gårde och Behrn arena vinter under året. Under året ses även tillfälliga kostnadsminskningar om 0,4 mnkr avseende leasingkostnader och fristadsstipendiet samt ökade intäkter om 0,3 mnkr som härleds till bad- och gymanläggningar samt till Tekniska kvarnens inträdesavgifter.

Markplanerings- och exploateringsnämnden

Markplanerings- och exploateringsnämnden visar en negativ avvikelse mot budget på 0,8 mnkr, vilket beror på lägre intäkter från tomträttsavgälden till följd av försäljning av tomträtter.

Teknik- och servicenämnden

Teknik- och servicenämnden har en negativ budgetavvikelse på 19 mnkr. Den negativa budgetavvikelsen förklaras främst av vinterväghållningen, 27 mnkr. Även Måltidsverksamheten, 4,9 mnkr, Projektgruppen, 5 mnkr och ökade kostnader inom beläggnings- och belysningsunderhåll bidrar till den negativa avvikelsen. Inom nämnden finns dock positiva avvikelser till följd av bland annat ökad gasdistribution, 5,3 mnkr, sålda fordon, 1,7 mnkr, samt vakanser som delvis väger upp det samlade utfallet.

Valnämnden

Valnämnden har en negativ avvikelse på 0,3 mnkr. Avvikelsen förklaras delvis av en sent inkommen faktura för utrustning till valdistrikt. Det finns även flyttkostnader för Valnämnden till Åbylunden som tillkom under våren, samt kostnad för av valnämnden genomförd årlig konferens i Örebro för de tjugo största kommunerna i Sverige, Valmyndigheten, SKR och Riksdagens Valprovsnämnd.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndaren har en negativ avvikelse på 0,6 mnkr. Avvikelsen beror huvudsakligen på en tillfällig utökning under 2023 och 2024 med 2,0 tjänster samt en permanent utökning av medel för kompetensutveckling av personalen och ställföreträdarna med sammanlagt 300 tkr per år. Dessa åtgärder hänger ihop med ett utvecklingsarbete som syftar till att säkra grunduppdraget och på sikt nå en ekonomi i balans. Utöver dessa utökningar innebär Förvaltarenhetens verksamhet en negativ avvikelse som belastar Överförmyndarnämndens utfall.

Kommunstyrelsen

Den sammanställda budgetavvikelsen för Kommunstyrelsens är negativ och uppgår till 14 mnkr. Negativ avvikelse finns inom de kommundemensamma områdena, större avvikelse är reduceringskrav för administrativa lokaler och effekter av NOD-projektet gällande hyres- och omställningskostnader. Portföljer inom olika områden och med olika aktiveringstider (år) redovisas under Kommunstyrelsen, varför några av dem visar en negativ avvikelse vid avräkning per kalenderår. Kommunledningsförvaltningen visar på positiv avvikelse med 16 mnkr, genom hel- och delvakanser inom personal, översyn av olika kostnadsposter, möjligheter till olika finansieringsformer till exempel via bidrag, projekt och samfinansiering

samt färdigställande av projekt för att klara ut effektiviseringar. Kommunledning visar på positiv budgetavvikelse 2,8 mnkr, varav merparten finns hos de politiska kanslierna.

Taxefinansierad verksamhet, VA och avfall

Avvikelser inom de taxefinansierade verksamheterna justeras mot det egna kapitalet eller som en skuld till respektive taxekollektiv i samband med årsbokslutet.

Avfall visar en negativ budgetavvikelse på 12,9 mnkr, vilket regleras mot verksamhetens positiva egna kapital vilket är ca 4,5 mnkr högre resultat än vad Avfall planerade i samband med Verksamhetsplan med budget 2023. Året har gett högre intäkter än förväntat från mottagningen av förorenade jordar vid Atleverket samt lägre avskrivningskostnader. Det egna kapitalet för Avfall uppgår i bokslut till 58,1 mnkr.

Vatten- och avloppsverksamheten (VA) visar ett överskott på 7,3 mnkr vilket är i linje med vad som planerats (7,7 mnkr). VA har därmed en ackumulerad skuld till abonnenterna på 44,5 mnkr. Respektive års skuld ska återställas inom tre år med början 2024.

Kommunstyrelsens utrymme

Kommunstyrelsens utrymme för ombudgetering och tilläggsanslag innehåller i regel endast ofördelade budgetmedel. I juni förstärktes utrymmet för generella kostnadsökningar och Kommunstyrelsens utrymme för oförutsedda behov med totalt 80 mnkr. Det finansierades genom att höja budgeten för skatteintäkter och generella statsbidrag med vårens positiva skatteunderlagsprognos som grund. Utfallet visar en positiv budgetavvikelse på 111 mnkr för helåret. Merparten av den positiva avvikelser avser kompensationer för objekt kopplat till investeringsprogrammet där budgetmedel fördelas ut så snart objekt är färdigställda.

Finansiering

Utfallet för finansiering visar på en negativ budgetavvikelse på 130 mnkr för helåret. Inom finansiering samlas bl.a. intäkter från verksamheten i form av PO-pålägg och interna kapital-kostnader för att finansiera kommunens arbetsgivaravgifter, pensioner samt avskrivningar. När inflationsnivån ligger kvar på högre nivåer än vad som var med i prognoserna inför året så påverkar det utfallet på pensionskostnaderna som har prisbasbeloppet som värdesäkring. Utfallet visar på en avvikelse på 36 mnkr. Effekterna av förändrad semesterlöneskuld påverkas av lönerrevision och förändrat PO-pålägg vilket skapar en negativ budgetavvikelse på - 11 mnkr. När det blir förskjutningar i investeringsprogrammet ökar inte inflödet av interna intäkter från kapitalkostnaderna i den utsträckning som är budgeterat men å andra sidan så ökar inte heller avskrivningarna i den takt som budgeterats. Den negativa budgetavvikelsen för de interna kapitalkostnaderna är 21 mnkr.

Försäljningen av exploateringsfastigheter och tomträtter har inte nått de budgeterade intäktsnivåerna. Försäljningen från exploateringsförsäljningen visar en negativ budgetavvikelse på 50 mnkr. Det förklaras av sviktande marknad och längre ledtider samt att flera aktörer tecknar reservationsavtal men själva köpeskillingen och köpekontraktet drar ut på tiden och därmed även avsluten av köpen. Utöver marknadens påverkan har åtgärder under året, exempelvis genomgång av anläggningsregistret påverkat resultatet för exploateringsverksamheten med 19 mnkr. Utfallet för tomträttsförsäljningen visar en negativ budgetavvikelse på 11 mnkr.

Bilaga Redovisning av markeringar i eget kapital

Tabell: Markeringar i eget kapital 2023, belopp i miljoner kronor

Markering	Beslutade medel	Tidigare förändring	Ingående markering	Reglering ackumulerat resultat	Årets nya markeringar	Utgående markering
Eget kapital Avfall	-	71,0	71,0	-12,9	-	58,1
Eget kapital VA*	-	0,0	0,0	-	-	-
Summa markering där lagstiftning ställer krav på särredovisning	-	71,0	71,0	-12,9	0,0	58,1
Intraprenader**	-	61,3	61,3	-22,2	-14,2	24,9
Digital arbetsplats	-	-17,7	-17,7	-	-8,0	-25,7
Summa markering regleras via interna regelverk	0,000	43,6	43,6	-22,2	-22,2	-0,7
Den växande kommunen	40,0	-27,0	13,0	-7,1	-	*****
Tillväxt- och arbetsmarknadspaket***	34,7	-14,8	20,0	-4,9	-	15,0
Återstart näringslivet efter coronapandemin****	5,0	-3,5	1,5	-	-	1,5
Summa markering särskilt beslutade insatser	79,7	-45,3	34,4	-12,039	-	16,5
Sociala investeringar	60,3	-5,5	54,8	1,3	-	56,1
Summa markering satsningar med återföringsmodell	60,3	-5,5	54,8	1,298	-	56,1
Summa markeringar via eget kapital	140,0	63,9	203,9	-45,8	-22,2	130,0

*Vid överuttag, positivt resultat, redovisas resultatet som kortfristig skuld till abonnenterna, vid underuttag, negativt resultat, redovisas resultatet som negativt eget kapital och som markering, ska återställas inom tre år.

**Resultat prövas enligt internt regelverk i samband ärende överfört resultat

*** Medel flyttade från markering för sociala investeringar enligt KS 10/2020

**** Medel flyttade från Tillväxt- och arbetsmarknadspaketet enligt KS 495/2020

***** Upphör 2023-12-31